

UPPSALA UNGDOMSJOUR 2022

Uppsala
ungdomsjour

ÅRET SOM GÅTT

Ännu ett år har gått och ungdomsjouren har fortsatt att utveckla det förebyggande arbetet med redan befintliga och nya uppdrag. För att stärka arbetet med att motverka nyrekrytering in i kriminalitet, genom att både fånga upp den yngre målgruppen på mellanstadiet och den äldre målgruppen på gymnasiet, har nya tjänster tillkommit. I Gottsunda har det uppsökande arbetet på fältet stärkts genom två nya projektjänster och mot gymnasieskolorna har en samordnare tillsatts.

Under hösten startades också projektet samhällsvägledare upp, vilket består av två socialarbetare som i samverkan med Uppsala moské och kulturföreningar har till uppdrag att öka kunskapen bland medborgarna om hur socialtjänsten i Sverige fungerar.

Även stödcentrum för unga brottsutsatta och medlingsverksamheten har förstärkts under året med en projektjänst som fokuserat på utåtriktat arbete med fler medlingar och samtal ute på skolor.

Utöver de nya tjänsterna har ungdomsjourens ledning stärkts upp under 2022 genom att anställa en biträdande enhetschef.

Andra nya satsningar som har gjorts under året är föräldrautbildningen COPE för tonårsföräldrar, akut samordning av sociala insatser i samverkan med polis vid politikerbesök, trygghetsdialoger i bostadsområden, dagliga avstämningar med områdespoliser och en tydlig återgång till ett mer flexibelt arbetssätt efter lättade restriktioner. Det har blivit tydligt att behovet av att samlas har varit stort och återigen har ungdomsjouren kunnat möta vårdnadshavare i grupp genom nödstopp och föräldramöten. Även media har under året lyft flera delar av ungdomsjourens arbete, vilket starkt känndomen om socialtjänstens förebyggande arbete bland medborgarna.

Efter 5 år som Uppsala ungdomsjour har verksamheten satt sitt namn på kartan, inte bara i Uppsala utan även i Sverige. Vi ser fram emot att få utvecklas vidare och att ta oss an nya utmaningar under många år framöver.

Hilde Wiberg & Malin Vans Méndez

ENHETSCHEFER

UPPSALA UNGDOMSJOUR

Uppdraget

Uppsala ungdomsjour är en del av socialförvaltningen och har i uppdrag att arbeta med förebyggande insatser för barn och unga. Uppsala ungdomsjour samarbetar med olika aktörer för att göra Uppsala tryggare för barn och ungdomar och arbetar med brottsförebyggande insatser riktat mot ungdomar som befinner sig i riskzon för kriminalitet, missbruk eller annat socialt nedbrytande beteenden. Inom ungdomsjouren finns tre funktioner som beskrivs nedan.

SAMORDNANDE

Den samordnande funktionen utgår till stor del från de regelbundna samverkansforum som ungdomsjouren leder bl.a. SSPF-samverkan (årskurs 5-9) och områdesgrupper. Även insatsteamet arbetar samordnande med unga i åldern 16-29 år som lever i grov kriminalitet men är motiverade att förändra sitt liv.

STÖDJANDE

Den stödjande funktionen består av stödsamtal för unga brottsutsatta, medlingssamtal när unga har begått brott och kuratorssamtal på ungdomsmottagningarna. I den stödjande funktionen ingår även samhällsvägledare.

UPPSÖKANDE

Den uppsökande funktionen består både av att möta socialt utsatta EU-medborgare i gatumiljö och att möta ungdomar där de befinner sig. Det uppsökande arbetet med ungdomar innefattar skol- och fritidsgårdsbesök samt utemiljöer där unga samlas både dag- och kvällstid. Det uppsökande arbetet innefattar också en nära samverkan med kommunens ordningsvakter och polis.

VERKSAMHETS- BERÄTTELSE 2022

AXPLOCK

Ett till år har passerat och de lättade restriktionerna efter pandemins hårda tid har möjliggjort en återgång till ett ordinarie arbetssätt för ungdomsjouren. Det förebyggande arbetet har under 2022 inte längre varit begränsat till utomhusmiljöer utan ungdomsjouren har återigen kunnat finnas på plats på alla arenor där unga vistas.

Denna verksamhetsberättelse tar upp axplock av de satsningar som har gjorts under året både inom ramen för redan befintliga och nya tjänster. För vidare läsning om den ordinarie verksamheten hänvisar vi till hemsidan och aktuella dokument som finns sammanställda på [sista sidan](#).

Verksamhetsberättelsen är uppdelad i respektive verksamhetsområde och presenteras i ordningen:

- [SSPF-samordnare](#)
- [Socialarbetare på fält](#)
- [Satsning på fältet i Gottsunda](#)
- [Socialarbetare i skola](#)
- [Medlingsverksamheten](#)
- [Stödcentrum för unga brottsutsatta](#)
- [Kuratorer på ungdomsmottagningen](#)
- [Insatsteamet](#)
- [Fältsekreterare med samordningsuppdrag för gymnasieskolan](#)
- [Uppsala EU-samverkan](#)
- [Samhällsvägledare](#)
- [Särskilda satsningar](#)
- [Vidare läsning](#)

För vidare frågor kontakta ungdomsjouren via mail eller telefon. Kontaktuppgifterna finns på sista sidan av denna verksamhetsberättelse.

SSPF- SAMORDNARE

Uppdraget

Samordnarens roll utgår från ungdomsjourens samordnande funktion och bygger till stor del på att samordna olika typer av mötes- och samverkansforum i det förebyggande barn- och ungdomsarbetet. Samordnaren har i uppgift att vara slussen in till de stödjande funktionerna och även ansvara för samordningen av våra mindre team.

Samordnaren har också i uppgift att leda och samordna arbetet inom ramen för SSPF-samverkansmodell mellan skola, socialtjänst, polis och fritid samt områdesarbete. Det handlar om allt från att leda SSPF-grupper/områdesgrupper till att organisera och leda nätverksmöten för grupper av vårdnadshavare samt enskilda individer.

Året som gått:

48 klassbesök har genomförts under året där teman som bland annat hot, våld, kränkningar, riskbeteenden och ungdomskriminalitet har tagits upp.

En **ny SSPF-grupp som riktar sig mot resursskolorna** har under hösten startats upp.

Samarbetet med enheten för trygghet, brottsförebyggande och säkerhet har utvecklats under året med regelbundna samverkansmöten som främst riktat sig mot hur vi tillsammans kan arbeta med områdesarbete. Under våren gjordes en gemensam satsning gällande motorburna unga där vi anordnade ett seminarium i samverkan med polisen och Länsstyrelsen Uppsala. Samordnare sitter även med på de veckovisa lägesbildsmötena inom ramen för kommunens **EST-arbete (effektiv samordning för trygghet)**.

Regelbundna träffar med familjeenheten i Gottsunda har startats upp under året för att utveckla samverkan.

Ungdomsjouren har under 2022 varje månad skickat ut ett **månadsbrev** till alla aktörer inom SSPF för att informera om vad som varit aktuellt inom de olika verksamheterna (skola, socialtjänst, polis och fritid).

Har arbetat med **workshops i Sävja** tillsammans med alla aktörer i kulturhuset för att stärka vår samverkan i olika situationer samt dela information om narkotika och lustgas. Resultatet av arbetet har också delats med aktörer i Stenhagen då vi har sett att utmaningarna i de båda kulturhusen liknar varandra.

Nödstopp har återigen kunnat genomföras som vanligt utan de begränsningar som var under pandemin. 22 nödstopp genomfördes under 2022 och ungdomsjouren träffade då vårdnadshavare till totalt 157 ungdomar.

Nya skolor som har tillkommit i **SSPF-grupperna** under året är Uppsala Waldorfskola, Eriksbergs grundsärskola, Liljeforsskolan och Manar Al-Houda.

Utveckling under året

Ungdomsjouren arbetar löpande med att utveckla det förebyggande arbetet för att nå ut till vårdnadshavare och unga i ett tidigt skede. Att ha fokus på målgruppen unga i riskzon för kriminalitet, missbruk eller annat socialt nedbrytande beteende syftar till att minska risken för att unga faller mellan stolarna och fortsätter på en negativ bana utan att få stöd. Nedan presenteras två satsningar som har gjorts i samverkan under året för att tidigt kunna identifiera unga samt informera vårdnadshavare om stödinsatser som finns att tillgå.

Satsning i Gottsunda

För att öka samverkan mellan skola, socialtjänst myndighet, familjeenheten och Uppsala ungdomsjour har särskilt fokus lagts på att göra gemensamma insatser. Som ett led i detta har ungdomsjouren tillsammans med representanter för familjeenheten och socialtjänsten myndighet i Gottsunda besökt föräldramöten och presenterat de olika verksamheterna för föräldrar på skolorna Treklängen och Musiklådan. Ett ytterligare syfte med samverkan var att öka föräldrars kunskap om vilken hjälp de kan få, hur socialtjänsten samverkar med skolan samt minska rädslan för socialtjänsten. Förhoppningen med satsningen är också att få fler familjer att själva ansöka om stöd och vid mötet låg därför fokus på bistånd som de själva kan söka samt de föräldrautbildningar vi erbjuder.

Unga som begår brott

Det finns unga individer som riskerar att hamna mellan myndigheter och därmed inte kommer kunna fångas upp för kraftfulla åtgärder i tid. När det gäller unga i kriminalitet som befaras begå nya brott om ingen insats görs har vi utarbetat ett samverkansforum mellan polis, socialtjänsten myndighet och ungdomsjouren. Detta utifrån en uppmaning och ett tydligt uppdrag från vår socialdirektör. Vi har under året mötts ca en gång/månaden och delat information kring specifika ungdomar, som löper stor risk att begå nya brott, med stöd av offentlighets- och sekretesslagen 10 kap. 18 a§. Detta arbete har bidragit till att alla deltagande parter har fått ny viktig och relevant information för att kunna göra ett mer effektivt arbete när det gäller att förhindra att unga fortsätter att begå brott.

SOCIALARBETARE PÅ FÄLT

Uppdraget

Det uppsökande arbetet med ungdomar innefattar skol- och fritidsgårdsbesök samt utemiljöer där unga samlas både dag- och kvällstid. Det handlar om att fånga upp ungdomar i riskzon för kriminalitet, missbruk eller annat socialt nedbrytande beteende i ett tidigt skede. Genom ett regelbundet uppsökande och relationsskapande arbete i ungdomsmiljöer etablerar socialarbetaren kontakt med ungdomar och professionella samarbetspartners. Fältarbetet bedrivs dagtid måndag-fredag och kvällstid tisdag-fredag hela året (med undantag för röda dagar).

Året som gått:

De strategiska veckoplaneringarna, som utgår från den aktuella lägesbilden och fältobservationer som har dokumenteras under den föregående veckan, har under året utvecklats. Under våren låg fokus för fältarbetet på utemiljöer där vuxennärvaron var låg.

Skolgårdsbesök har genomförts där socialarbetare har mött elever utomhus och fört samtal utifrån olika teman. Det har genomförts i samverkan med närliggande fritidsgård och den skola som har besökts.

Uppsökande verksamhet har genomförts kontinuerligt **på alla grundskolor i åk. 6-9**. Där handlar det om att skapa kontakter och relationer med både ungdomar och personal.

Storvreta och **Sävja** har varit två **prioriterade områden** som ungdomsjouren har tagit ett helhetsgrepp om. Ungdomsjouren har regelbundet fältat i områdena och har haft löpande kontakt med de lokala aktörerna.

Under hösten **utvecklades samarbetet med EST-väktarbilen** genom kontinuerlig kontakt under kvällar gällande ungdomar och platser där ungdomar vistas.

Dagliga avstämningar med kommunala ordningsvakter har hållits i centrala Uppsala. Under dessa avstämningar delas information kring händelser från det senaste dygnet samt eventuella händelser inför kommande kväll. Avstämningarna görs ute på fält eller över telefon. På tisdagar sker också en avstämning i form av samvandring tillsammans med fokus på ungdomsrelaterade händelser som skett under helgen.

334 besök gjordes kvällstid under 2022 **på** 21 unika **fritidsgårdar** (kommunala och privata).

Samarbetet med polisen har under året **vuxit sig starkare** och polisen ringer numera ungdomsjouren i ungdomsrelaterade ärenden varje vecka. Genom den här samverkan har ungdomsjouren kunnat möta upp i direkt anslutning till att ett brott har skett och kunnat erbjuda både ungdomar och vårdnadshavare stöd i den vidare processen. Tillsammans har även **orossamtal** utvecklats.

Två nya tjänster som socialarbetare på fält kopplat **till Gottsunda** har anställts under hösten. Läs mer om uppdraget på [sida 9](#).

Utveckling under året

Ungdomsjouren arbetar löpande med områdesarbete och möter olika målgrupper av unga ute på fältet. Varje år görs olika satsningar utifrån vilka behov som finns och under 2022 har målgruppen motorburna unga varit en målgrupp som fått ett ökat fokus. Efter att ha fått indikationer från boende och näringsidkare om att det förekommit skadegörelse och störningar kopplat till målgruppen bestämdes det under våren 2022 att en satsning behövdes göras för att även samla in de ungas egna röster för att få en mer heltäckande lägesbild.

Motorburen ungdom

För målgruppen motorburen ungdom gjordes en satsning med flera aktörer under våren. En del bestod i att ungdomsjouren och polisen samarbetade för att möta målgruppen och inhämta deras tankar och önsknings om framtiden, och en annan i att fånga upp röster från bostadsområden där motorburna unga ofta samlas. Trygghetsdialoger genomfördes i Bälinge och Almunge för att få en lägesbild från de boende där. Parallellt skapades en fokusgrupp med sex ungdomar från Knivsta och Uppsala som intervjuades av ungdomsjouren och polisen. Materialet som samlades in presenterades under våren på ett seminarium om motorburen ungdom som riktade sig till aktörer som arbetar med målgruppen i länet. Ungdomsjouren gjorde också en film på samma tema som, tillsammans med ett informationsbrev, skickades ut innan valborg för att sprida budskapet. Även media uppmärksammade målgruppen.

Motorburen ungdom
Gemenskap på hjul

Klicka på bilden för att se filmen på Youtube

SATSNING PÅ FÄLTET I GOTTSUNDA

Uppdraget

Satsningen i Gottsunda är ett projekt som syftar till att genom formaliserat områdesarbete, i samverkan med lokala aktörer, identifiera barn och unga som är i riskzonen för rekrytering in i kriminalitet samt erbjuda äldre ungdomar i gymnasieålder stöd till livsstilsförändring. Arbetet sker i samverkan med socialarbetare i skolan i Gottsunda/Valsätra samt med socialarbetare på fältet i Sävja och Eriksberg. Tjänsterna innefattar områdesarbete i form av fältarbete dag- och kvällstid kopplat till bland annat nattvandring, föreningsliv, fastighetsägare och lokalt näringsliv. Arbetet bedrivs ihop med samordnare för södra teamets områdesarbete.

Året som gått:

Socialarbetare har startat upp en **samverkan med Uppsalahems områdesvärdar i Gottsunda och Sävja**. Det innebär regelbundna träffar och avstämningar för att gemensamt kunna fånga upp ungdomar, men även jobba trygghetsskapande i området.

Ett fortsatt **utvecklingsarbete kring eftermiddagsverksamheten ungdomsarena** har gjorts tillsammans med fritid och kyrkan och en kommande gemensam planeringsdag är inbokad. Läs mer på [sida 11](#).

En del av uppdraget är att **samverka med fastighetsvärdar och föreningslivet**. I uppstartsfasen har en inventering av barn- och ungdomsföreningar gjorts för att under kommande år starta upp en aktiv samverkan.

Tillsammans med insatsteamet har ett samarbete startats upp för att gemensamt **jobba motiverande mot personer som lever en kriminell livsstil**. Socialarbetare arbetar relationsskapande gentemot ungdomar såväl på deras fritid som skoltid. Samverkan sker genom gemensamma möten där vi samverkar kring individer. Tillsammans genomförs också fältarbete ute på gymnasieskolor och deltagande på deras elevhälsoteams-möten.

Ett omtag kring **samverkan med ordningsvakterna i Gottsunda** har gjorts. Veckovisa avstämningar genomförs kring ungdomsrelaterade händelser i centrum samt kring hur yngre individer ses umgås med äldre kriminellt belastade personer.

Samverkan med fastighetsägarna Uppsalahem och Victoriahem har skett löpande genom medverkan på områdesmöten och områdesdagar samt gemensamma trygghetsvandringar i Sävja och Gottsunda.

Socialarbetare på fältet har samverkat med socialarbetare i skolan på Valsätraskolan, Gottsundaskolan och Stordammen skola genom **gemensamma nödstopp och SSPF-individmöten**. Detta i syfte att bygga en allians med ungdomarna och deras vårdnadshavare och öppna upp **för möjligheten att följa dem över tid** då de under kommande år börjar på gymnasiet.

Arbete sker även tillsammans med socialarbetare i skolan på Treklängen och Växthuset som är mellanstadieskolor med syftet att **tidigt kunna identifiera ungdomar i riskzon och tillsammans fånga upp dem**.

SOCIALARBETARE I SKOLA

Uppdraget

Fältsekreterarna som arbetar som socialarbetare i skola har i uppdrag att identifiera och arbeta förebyggande med barn och ungdomar i mellan- och högstadiet som befinner sig i riskzon för kriminalitet, missbruk eller annat socialt nedbrytande beteende. I uppdraget ingår även att i barnen och ungdomarnas familjer arbeta för ett tätare samarbete mellan dem, skola och socialtjänst. Fältsekreterarna har sin huvudsakliga arbetsplats på skolor samt besöker fritidsgårdar, fritidsklubbar och andra sammanhang där unga befinner sig. Samarbetet bygger på ett helhetsperspektiv med olika aktörer runt ungdomen för en tidig upptäckt, motivation och tidiga insatser.

Året som gått:

Likt tidigare år har fältsekreterarna i samverkan med arbetsmarknad kunnat **erbjuda ungdomar i åk 7-8 sysselsättning under flera skollov**. Under året har 93 ungdomar erbjudits sysselsättning i form av lovjobb där fältsekreteraren handledde ungdomar och arbetsplatser.

Satsningen på SSPF-junior har under 2022 fokuserat på att informera anställda i skolor samt föräldrar till barn på mellanstadieskolor i Gottsunda om socialtjänstens uppdrag och möjliga insatser. Detta har inneburit besök på skolornas APT såväl som samtliga föräldramöten. Vid dessa tillfällen har fältsekreterare samarbetat med socialtjänstens myndighetsutövande del och familjeenheten som har deltagit i mötena.

Fältsekreterarna har under året **utvecklat samverkan med fritid** i respektive område och har haft fler gemensamma aktiviteter. I Stenhagen som exempel har fältsekreteraren och fritid gemensamt anordnat tjejverksamhet varannan tisdag.

Samtliga fältsekreterare har utbildats i **kriminalitet som livsstil**.

Arbetet med metoden **"Min karta"** har fortsatt och under året har 10 kartläggningar påbörjats och flera fortsatt från tidigare år. Det är en form av kartläggning för ungdomar som tar fram den enskilda individens förändringsönsknings och mål utifrån dessa.

Flera fältsekreterare har dessutom **utbildats i samtalsmetoden motiverande intervju**. Dessa verktyg ämnar tillsammans att höja kompetensen hos gruppen såväl som bidra till ytterligare vägar att nå ungdomar.

Fältsekreterarna har under 2022 gemensamt arbetat fram **uppdaterade rutiner och arbetsbeskrivningar** samt gjort en **kartläggning över vilka utbildningar och kompetenser** som finns inom gruppen. Syftet har varit att säkerställa ett likvärdigt arbetssätt i de olika områdena samt en möjlighet att dela kunskaper med varandra.

Utveckling under året

Fältsekreterarna har under året varit sex tjänster som tillsammans arbetar mot 11 skolor i områdena Gränby, Sävja, Stenhagen, Gottsunda och Valsätra. Nedan presenteras delar av den utveckling som skett i respektive område under 2022.

GRÄNBY

Utvecklat samverkan med fritidsverksamheten och Allaktivitetshuset i Gränby när det gäller att fånga upp ungdomar det finns oro kring, exempelvis genom att ge stöd vid orosanmälningar och i att träffa vårdnadshavare i nödstopp. Liljeforssskolan har under året anslutit sig till norras SSPF-grupp.

SÄVJA

Under 2022 har fältsekreteraren utökat kontakten med skolans personal samt har tillsammans med kurator varit ute i åk. 8–9 och pratat om alkohol, droger, tobak och lustgas i förebyggande syfte. Samarbetet med områdespolisen har också varit i fokus under året, där bland annat kontakt mellan polis och ungdomar har förmedlats i syfte att öka relationen till polis i området.

STENHAGEN

Under året har tjänsten fortsatt etableras i skolorna och fritidsverksamheten. Detta har inneburit ökad samverkan med skolornas elevhälsoteam, bland annat i form av regelbundna avstämningar. Samverkan med lokala aktörer har ökat, likväl som att kontakt med vårdnadshavare i större utsträckning sker på initiativ av ungdomar och vårdnadshavare själva.

GOTTSUNDA VALSÄTRA

Ny medarbetare på Gottsundaskolan sen augusti. Fokus har därför till stor del legat på att bygga upp relationer till skolan och upprätta nya strukturer för samverkan. Tillsammans med fritid och Svenska kyrkan har satsningen Ungdomsarena fortsatt under 2022 med verksamhet på tisdagar och fredagar mellan 15.00-17.00. Syftet är att förebygga negativa ungdomsrelaterade händelser genom att i direkt anslutning till skolans slut öppna upp positiva fritidsaktiviteter i form av en mötesplats för unga.

MEDLINGS- VERKSAMHETEN

Uppdraget

Medlingsverksamheten består av en medlare som arbetar med medling, konflikthantering och rådgivning, vilket är en kommunal verksamhet som är lagstadgad. Medlaren uppdag är att erbjuda unga gärningspersoner (12-20 år) att träffa medlare i ett förmöte, samt erbjuda brottsutsatta i alla ålderskategorier förmöte. Sedan även erbjuda medling mellan dessa två parter som är inblandade i en brottslig händelse eller svår konflikt.

Medlaren uppgift är också att samverka med bland annat polis, socialtjänst myndighet, övrig socialtjänst, skolor, åklagare och kriminal- samt frivård.

Året som gått:

Fortsatt **intensivt samarbete med polisens ungdomsutredande** verksamhet under året för att öka ärendeinflödet från polisen.

Fortsatt **samarbete med myndighetsutövande delen av socialtjänsten**, då främst enheten för riktat stöd 1 och ungdomsbrottsgruppen.

Medlingsverksamheten har varit aktivt **delaktiga i en styrgrupp** som Länsstyrelsen Uppsala håller i **angående arbetet mot tystnadskultur**, vilket också ökat samarbetet med skola, polis och socialtjänst i andra kommuner runt om i Uppland. Medlaren agerar ofta handledande och som bollplank för många kommuners medlare runt om i Sverige, då Uppsala kommuns medlingsverksamhet är ett välfungerande och bra exempel.

Medlingsverksamhetens tidigare medlare avslutar sin tjänst i september då en ny medlare tar över på 100%. **En extraresurs på 50%** börjar i mitten på oktober och har i sin roll kunnat **fokusera mycket på utåtriktat arbete i skolor** och deltagit i alla SSPF-grupper för att informera om verksamheten.

Medlingen har deltagit vid många **konflikthanteringar i skolor** samt gett rådgivning till skolledare som kunnat hänvisa ärenden till medlingsverksamheten i direkt anslutning till en konflikt/ett brott. **Denna satsning har lett till att ärendeinflödet ökat** till verksamheten vilket har resulterat i att fler förmöten kunnat hållas och även fler medlingar har genomförts.

Statistik

De vanligaste brottstyperna som varit aktuella för medlingsverksamheten har varit ringa stöld, olaga hot, skadegörelse, misshandel och grov misshandel.

151%

ÖKNING AV ÄRENDEN

Under året har medlingen haft 133 stycken inkomna ärenden vilket är en ökning med 151% mot föregående år.

76%

ÖKNING AV FÖRMÖTEN

Medlingen har genomfört 74 stycken förmöten vilket är en ökning med 76% mot föregående år.

150%

ÖKNING AV MEDLINGAR

Medlingen har genomfört 25 stycken medlingar vilket är en ökning på 150% mot föregående år.

STÖDCENTRUM FÖR UNGA BROTTSUSSATTA

Uppdraget

Stödcentrum för unga brottsutsatta ger stöd till ungdomar mellan 10 och 21 år som blivit utsatta för brott eller bevittnat brott. Stödcentrum erbjuder stødsamtal för att ge stöd att hantera känslor och reaktioner men ger även praktisk hjälp och rådgivning kring polis- och rättsprocess. Stödcentrum ger även stöd till vårdnadshavare. Utöver detta finns stödcentrum för stöd och rådgivning till skolpersonal som möter brottsutsatta barn och unga. Brottet behöver inte vara polisanmält, det är möjligt att vara anonym och stödcentrum arbetar under sekretess.

Året som gått:

Under 2022 har stödcentrum precis som föregående år **fortsatt att jobba för att marknadsföra verksamheten** med fokus på skola, socialtjänst och polis. I oktober anställdes **en extra resurs om 50% som har skolan som fokusområde**. Tanken är att stödcentrum ska kunna finnas på plats snabbt vid en händelse för att bistå skolan med stöd, information och vägledning samt kunna genomföra stødsamtal snabbt och på plats i skolan, om det passar ungdomen bäst.

Stödcentrum har tillsammans med Brottsofferjouren, Länsstyrelsen och Barnombudet i Uppsala **tagit fram en broschyr som riktar sig till föräldrar till brottsutsatta barn**. Broschyren finns idag på svenska, somaliska och arabiska och kommer översättas till engelska och tigrinja under 2023.

Under våren lanserades en **föräldrastödsgrupp riktad till närstående till unga utsatta för brott**. Stödgruppen är främst fokuserad på den vuxne och dennes mående. Fokus ligger på att förstå och hantera sina egna känslor och reaktioner men också vägledning i hur en kan stötta och hjälpa sitt barn.

Representant från stödcentrum **deltar regelbundet i nätverk för civilsamhällsaktörer och myndigheter som arbetar med stöd till brottsutsatta**. Det är Länsstyrelsen Uppsala län som är initiativtagare och fokus ligger på hur vi gemensamt kan förbättra stödet till brottsutsatta i länet.

Vanligaste brottstyperna som de unga har blivit utsatta för när de kommer till stödcentrum är misshandel, olaga hot, rån och våldtäkt.

Jag använder mig av strategierna som min kurator lärt mig och känner mig mycket tryggare i min vardag

Ungdom 13 år

Statistik

Under året har stödcentrum jobbat aktivt med att nå ut till fler brottsutsatta ungdomar.

183

INKOMMANDE ÄRENDEN

Det totala ärendeinflödet har ökat med 46% från 125 st (2021) inkommande ärenden till 183 st varav 93 flickor och 77 pojkar samt 13 föräldrar.

333%

ÖKNING AV ÄRENDEN FRÅN POLISEN

Ett nära samarbete med polisen har lett till att ärenden från polisen gått från 12 st (2021) till 52 st (2022). Antal ärenden från skolan har ökat med 316% från 6 st (2021) till 25 st (2022).

400%

ÖKNING AV EGENANSÖKNINGAR FRÅN UNGDOMAR

Antal egenansökningar från ungdomar har ökat från 3 st (2021) till 15 st (2022).

KURATORER PÅ UNGDOMSMOTTAGNINGEN

Uppdraget

Ungdomsmottagningens uppdrag är att främja fysisk och psykisk hälsa med fokus på sexuell hälsa och rättigheter bland unga. Arbetet utgår från en psykosocial, psykologisk och medicinsk helhetssyn samt ett rättighetsperspektiv där unga har rätt till information, kunskap, stöd och behandling. Alla ungdomar ska känna sig välkomna och ett normmedvetet förhållningssätt präglar verksamheten. Vanliga skäl till att ungdomar söker stöd är psykisk ohälsa, ensamhet, mobbning, oro, sex och relationer, stress, våld i nära relationer eller sexuella övergrepp.

Året som gått:

Under 2022 har ungdomsmottagningarna (hädanefter UM) gradvis kunnat **återgå till det normala** efter pandemins begränsningar. Två av tre mottagningar har startat med drop-in i olika omfattning och den utåtriktade verksamheten har äntligen kunnat tas upp.

Funkisprojekt: Samtliga medarbetare har gått utbildning för att bli bättre på att möta ungdomar med funktionsvariationer och UM har i och med det blivit Funkis-diplomerat. En Funkis-grupp som arbetar vidare med frågorna har bildats. Representanter för Funkis-gruppen har föreläst på en utbildningsdag arrangerad av Länsstyrelsen. Representanter har även utbildats i att använda Babysimulator och startat upp utlån av dessa till ungdomar i behov.

Skolbesök: UM har träffat elever i åk 8 och 9 för att informera om verksamheten, sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter samt psykisk hälsa. UM City har visat en film och därefter träffat elever vid informationsbord. Gottsunda UM och Sävja UM har tagit emot studiebesök och haft klassrumsföreläsningar.

Pojkar och psykisk hälsa (POP): Under 2022 har UM haft en kurator från Mottagning Unga Män två dagar i veckan på Gottsunda UM. Tiderna har bokats upp och 50 % av dessa har varit pojkar.

HälsoÄventyret: UM har under höstterminen haft ett samarbete med HälsoÄventyret där UM varit delaktig när elever från åk 9 besökt dem för att prata om sex och relationer. UMs kommunala kuratorer har tillsammans mött 13 klasser på HälsoÄventyret.

Övrigt utåtriktat: UM har funnits på plats på Valborg, Gottsunda Hiphop-festival, Sävja-dagen, Tjejforum på Sävja fritidsgård samt Uppsala Pride för att möta ungdomar och informera om verksamheten.

Kuratorerna har deltagit i både riks och regionala **utbildningsinsatser** för UM såsom: Andrologi, hedersrelaterat våld, suicidprevention, maskulinitetsnormer, sex mot ersättning, sexualitet och funktionsnedsättning samt könsstympning.

Statistik

Kuratorerna har under året bemannat ungdomsmottagningarna i City, Gottsunda och Sävja och mött unga i behov av stödsamtal.

314

TIMMAR I SAMVERKAN & UTÅTRIKTAT ARBETE

Kuratorerna har arbetat utåtriktat på skolor och fritidsgårdar samt vid evenemang under året.

326

UNGDOMAR

Kuratorerna har mött 326 ungdomar i samtal där könsfördelningen sett ut enligt följande: 264 tjejer, 57 killar och 5 annat.

1309

SAMTAL

Kuratorerna har under året mött 326 ungdomar i totalt 1309 samtal.

INSATSTEAMET

Uppdraget

Insatsteamets uppdrag syftar till att stötta och hjälpa individer i 16-29 års ålder att lämna ett liv i kriminalitet och göra en livsstilsförändring. Arbetet med dessa individer kräver att de själva har en motivation till att förändra sitt liv. Insatsteamet jobbar med sociala insatsgrupper – SIG, som arbetsmetod. Detta innebär att individen samtycker till att sekretess bryts mellan inblandade aktörer, så som polis, andra enheter inom socialtjänsten, arbetsförmedling etc.

Arbetet med SIG utgörs även av månadsvisa nätverksmöten där alla aktörer kring aktuell individ samlas och stämmer av vad som fungerar, om det finns oro kring något samt vad som behöver göras framåt.

Många av de individer insatsteamet möter har länge levt i kriminalitet och behöver stöttning i allt från att bibehålla motivationen att lämna den livsstilen till att ordna de praktiska delarna av livet. Det är ofta frågor kring boende, sysselsättning, ekonomi och fritid som lyfts.

Året som gått:

Under 2022 har insatsteamet **presenterat SIG för flera individer** som valt att skriva på samtyckesblanketten. Insatsteamet har även fortsatt att arbeta i motiverande karaktär med de individer som ännu inte tagit steget att lämna en kriminell livsstil.

Insatsteamet har fortsatt med **råd och stödsamtal på häktet** och har under året genomfört 34 samtal, samt haft en nära samverkan med polis, kriminalvård och frivård.

Insatsteamet har **medverkat vid polisens hundsök**, för att hitta narkotika eller vapen, som har genomförts på olika gymnasieskolor. Insatsteamet har också **deltagit vid polisinsatser** riktade mot ungdomar och narkotika i offentlig miljö och närvarat på polishuset när socialtjänst har behövts finnas på plats vid ungdomsrelaterad brottslighet.

Samverkansmöten med budget- och skuldrådgivningen och kommunens aktivitetsansvar har genomförts för att informera om varandras uppdrag samt se över hur vi kan utveckla vår samverkan.

Insatsteamet har under 2022 **främst arbetat med individer som kan bo kvar i Uppsala kommun** och hänvisat andra individer vidare till exempelvis avhopparenheten. Insatsteamet har även **ökat samverkan med sociala insatsgrupper i andra kommuner**.

Insatsteamet har under 2022 fortsatt att återkommande **presentera sitt arbete** på olika enheter inom socialtjänsten **för att hitta vägar för samverkan** kring aktuella individer.

Utveckling under året

I april förstärktes insatsteamet med en nätverksledare. Syftet med uppdraget är att hålla professionella nätverksmöten för de ungdomar som ingår i sociala insatsgrupper. Mötena hålls regelbundet en gång i månaden och samlar där de aktörer som är värdefulla för ungdomen att ha med samt nya aktörer som behöver läggas till för att hjälpa och stödja ungdomen på bästa sätt. Nätverksledaren leder mötena, för mötesanteckningar, sammankallar till mötena, förpratar de parter som behövs innan nätverksmötena och ser till att uppföljningar bokas in.

Nätverksmöten SIG

Insatsteamet har under 2022 genomfört 37 nätverksmöten för individer som är inskrivna i sociala insatsgrupper (SIG). De aktörer som i stort sett alltid medverkar, utöver insatsteamet, är vårdnadshavare, skola, socialtjänst och polis. Ungdomen själv närvarar också vid alla möten och är på så sätt delaktig i planeringen.

Nätverksledaren ser till att alla aktörer kommer till tals och gemensamt skapas en samlad bild över nuläget samt vad som behöver göras framåt. Nätverksmötena blir ett verktyg för att säkerställa att alla aktörer runt den unge bidrar med det de kan utifrån sin verksamhet och arbetet följs upp genom kontinuerliga uppföljningar. Genom en samlad lägesbild och snabba kontaktvägar mellan ungdomen och det professionella nätverket skapas en tydlighet och en kortare process.

FÄLTSEKRETERARE MED SAMORDNINGSUPPDRAG FÖR GYMNASIESKOLAN

Uppdraget

Under våren 2023 förstärktes insatsteamet med en medarbetare med uppdraget att arbeta mot Uppsala kommuns gymnasieskolor, såväl de kommunala skolorna som friskolorna. Samordnarens uppdrag är att fungera som en kontakt för elevhälsoteamen gällande ungdomar i riskzon för kriminalitet, missbruk eller annat socialt nedbrytande beteenden men även för att ungdomsjouren i stort ska få en lägesbild av hur det ser ut på skolorna med exempelvis orosanmälningar, besök av obehöriga och fynd av exempelvis narkotika i eller runt skolan.

Syftet med samordnarens uppdrag är att identifiera ungdomar som befinner sig i riskzon för kriminalitet, missbruk eller annat socialt nedbrytande beteenden. Samordnaren fungerar som en kontakt för elevhälsoteamen för råd och stöd och eventuellt vidare vägledning till socialtjänsten myndighet eller externa samverkansaktörer.

Året som gått:

Etablerat kontakt med alla kommunala skolors **elevhälsoteam** samt några friskolor. De friskolor som vi inte har kontakt med har under sista delen av 2022 fått ett mail om samordnarens roll och önskan om ett första möte.

Affischer med budskapet "Behöver du prata med en vuxen?" **har satts upp på skolorna** med kontaktpuffar till ungdomsjouren.

Regelbundna möten med elevhälsoteamen **samt fältarbete** på olika skolor har genomförts under året. Fältsekreterare och fältassistenter har genomfört fältarbete på gymnasieskolorna under ett antal heldagar under höstterminen. Därtill även flertalet kortare besök vid olika tillfällen, i samband med elevhälsoteammöten.

Sedan starten 1 april har **34 möten med personal och/eller elevhälsoteam** utförts.

Kontakt har upprättats med alla Systembolag i Uppsala och samverkansmöten är inbokade i januari 2023. Syftet med mötena är att dela information om vår verksamhet samt hitta former för hur vi framöver kan samverka gällande unga och alkohol. Det kan handla om langning till minderåriga, stöder och falska legitimation.

Efter uppstart av samverkan mellan ungdomsjouren och gymnasieskolorna i Uppsala under 2022 har ett **första nödstopp genomförts på en gymnasieskola** under hösten. Detta med anledning av misstanke om förekomst av narkotika bland en grupp elever. Nödstoppet genomfördes enligt ramen för nödstopp i samverkansmodellen SSPF och involverade personal från skolan, vårdnadshavare, medarbetare från ungdomsjouren samt representant från Ungdomscentrum.

UPPSALA EU-SAMVERKAN

Uppdraget

Sedan flera år tillbaka arbetar socialtjänsten tillsammans med polismyndigheten och stödverksamheten i Uppsala i något som vi kallar Uppsala EU-samverkan. Syftet med samverkan är att nå ut till EU-medborgare i gatumiljö samt personer som befinner sig i prostitution, sexuell- och/eller arbetskraftsexploatering för att kunna hjälpa utsatta, informera om rättigheter och skyldigheter samt identifiera både brottsutsatta och gärningspersoner. Fokus ligger på barn och kvinnor, personer med fysiska och/eller psykiska funktionsnedsättningar samt äldre.

Året som gått:

Uppsala ungdomsjour har **en fältsekreterare på 100%** som jobbar uppsökande i gatumiljö med fokus på socialt utsatta EU-medborgare.

Under hösten 2022 påbörjades även ett **uppsökande arbete i samverkan med ungdomsjourens samordnare gentemot ungdomar i gymnasieåldern utifrån uppdraget att förhindra langning** från målgruppen socialt utsatta EU-medborgare i gatumiljö till målgruppen gymnasieungdomar. Samverkan med Uppsalas systembolag utvecklades och kommer fortgå under våren 2023.

I samverkan med övriga aktörer i Sverige får vi information om att det finns ett relativt stort antal **EU-medborgare i gatumiljö** medan vi i Uppsala **ser en minskad andel**. De vi möter i gatumiljö uppger att flera EU-medborgare väljer att inte komma till Uppsala då Uppsala EU-samverkan bedriver ett uppsökande arbete och snabbt identifierar barn under 18 år och brottsutsatta. **Målgruppen väljer i stället att vistas i närliggande kommuner** som inte har ett uppsökande arbete.

Uppsala EU-samverkan har under året **mött personer som befunnit sig i andra kommuner** och polisregioner **och misstänkts varit utsatta för människohandel, människoexploatering och/eller annan utsatthet**. Information om personerna har vidarebefordrats till berörda polisregioner och regionkoordinatorer för vidare utredning om ev. brott.

En **delegation från Grekland var på besök** i Uppsala under våren 2022 och fick då möjlighet att ta del av hur vi i Uppsala EU-samverkan arbetar med EU-medborgare i gatumiljö, människohandel och prostitution. Intresset var mycket stort och under våren 2023 kommer en utbytesresa att göras till Grekland där socialtjänst och polis från Uppsala kommer att bjudas med.

Flera kommuner, polisregioner och frivilligorganisationer har vänt sig till Uppsala EU-samverkan med frågor gällande arbetssätt med EU-medborgare i gatumiljö. Det **finns ett ökat behov av informations- och kunskapsutbyte** gällande gruppen.

Utveckling under året

Uppsala EU-samverkan har sen starten varit en stödjande verksamhet som riktat sig mot EU-medborgare som vistas i Uppsala kommun. Målgruppen har över tid förändrats utifrån vilka behov som upptäckts och under 2022 tillkom ännu en socialt utsatt grupp som samverkansgruppen började arbeta med. Det handlar om människor på flykt från Ukraina.

Flyktingar från Ukraina

Med anledning av kriget i Ukraina och den ström av flyktingar som kommit till Sverige, mestadels kvinnor och barn, har tid lagts ner på uppsökande verksamhet för denna målgrupp. Risken för exploatering är stor under flykt från krig och flera myndigheter i både Sverige och Europa har lagt fokus på förebyggande arbete genom att upplysa om risken för exploatering. Vid ett flertal tillfällen har socialarbetare besökt och informerat de boenden som finns för gruppen tillsammans med polisen.

Flertalet internationella förfrågningar har kommit angående föreläsningar och samverkan. Förfrågningarna ökade i samband med att kriget i Ukraina startade och samarbetet med Rumänien utvecklades för att förebygga människohandel av barn.

SAMHÄLLS- VÄGLEDARE

Uppdraget

Samhällsvägledarnas uppdrag uppkom utifrån den desinformationskampanj om socialtjänsten i Sverige som spreds under året. Ett beslut togs då i socialnämnden om att tillsätta två tjänster som samhällsvägledare för att hindra desinformation och öka kunskapen bland medborgarna om hur socialtjänsten i Sverige fungerar. Samhällsvägledarnas roll innefattar både samordnande, stödjande och uppsökande arbete. Uppdraget syftar också till att öka mottagligheten hos familjer att söka stöd i ett tidigt skede genom informationskampanjer och föräldrautbildningar samt rekrytera och utbilda kulturtolkar som kan fungera som brygga och stöd till familjer i kontakten med socialtjänsten. Uppdraget bygger på ett nära samarbete med Uppsala moské och kulturföreningar i Uppsala.

Året som gått:

Samhällsvägledarna genomförde ett **studiebesök i Göteborg** för att ta del av deras arbetssätt med kulturtolkar samt hur samarbetet med socialsekreterare har byggts upp kopplat till uppdraget. En del handlade om hur kulturtolkarna arbetar med familjerna i en process där de redan har kontakt med socialtjänsten.

Har **träffat projektgruppen som arbetar med att försöka få fler utrikesfödda familjer att söka förskola** eller gå till öppna förskolan då det har uppmärksammats att barn som börjar sent inte har med sig språket när de börjar skolan.

Har träffat **enhetschef på BoU myndighet** för att presentera uppdraget, få mer information om processen från anmälan till insats och samtala om hur samarbetet framöver kan se ut utifrån familjers behov.

Samhällsvägledarna har arbetat fram en **samtyckesblankett** där vårdnadshavare kan häva sekretessen mellan socialsekreterare och samhällsvägledare och/eller kulturtolkar.

Har arbetat med framtagningen av ett **utbildningsmaterial för kulturtolkar** samt en **presentation** som kan användas vid besök i exempelvis moskén eller kulturföreningar.

Har träffat socialtjänstens En ingång, Gottsunda och Sävja familjeenheter och Allaktivitetshuset i Gränby för att informera om uppdraget samt **upparbeta samarbeten**. Familjeenheten har också fått berätta mer om sin verksamhet Föräldraskap i Sverige som riktar sig mot samma målgrupp som samhällsvägledarnas.

Har varit i **kontakt** med ungdomsbrottsgruppen **gällande ärenden** som samhällsvägledarna ska kliva in i 2023. Diskussioner har även förts med flera socialsekreterare om målgrupp och eventuella ärenden som kan startas upp i januari.

Har i det uppsökande arbetet hittat och **träffat en blivande kulturtolk** som ska utbildas under 2023.

Vidare läsning om satsningen

Tjänsterna som samhällsvägledare är nya för 2022 och är ett projekt på två år. Samhällsvägledarna startade sina uppdrag i november på 50% för att sen öka till 100% vid årsskiftet och nedan kan ni läsa mer om uppdragsbeskrivningen och hur arbetet framöver kommer att se ut.

Samhällsvägledare är socialtjänstens nya brobyggare - Uppsala kommun

<https://www.uppsala.se/kommun-och-politik/nyheter-och-pessmeddelanden/2022/samhallsvagledare/>

Införande av samhällsvägledare

<https://www.uppsala.se/kommun-och-politik/organisation/namnder/socialnamnden/moten/2022/31-maj/13.-inforande-av-samhallsvagledare/>

På bild: kulturtolk Yaser Abu Jheisheh och samhällsvägledarna Evin Bider och Basem Al-Nabulsi.

SÄRSKILDA SATSNINGAR

Samverkansinsatser socialtjänst & polis

Vid särskilda insatser, med fokus på unga och narkotika i offentlig miljö, som polisen genomför flyttar socialförvaltningen delar av sin verksamhet till polishuset. Syftet med insatserna är att genom formaliserad samverkan tillsammans arbeta för att identifiera unga som befinner sig i eller i riskzon för kriminalitet och missbruk.

Under 2022 genomfördes 8 insatser mot narkotika i samverkan utifrån medborgarlöftet kommun-polis. Totalt 104 unga personer blev misstänkta för brott och då främst ringa narkotikabrott eller brott mot knivlagen.

För socialtjänsten har samordningsansvaret legat på Uppsala ungdomsjour och tillsammans har ungdomsjourens insatsteam, samordnare för city och socialsekreterare från enheten för riktat stöd 1 deltagit på plats på polishuset. Tillsammans har de:

- deltagit vid förhör,
- gjort förhandsbedömningar,
- kontaktat vårdnadshavare,
- haft råd & stöd-samtal,
- erbjudit hjälp till avhopp samt
- vid behov kört ungdomar till HVB-hem eller vårdnadshavare.

Ungdomsjouren har även i anslutning till dessa insatser haft personal ute på fältet för att bistå polis, köra hem ungdomar samt samtala med vårdnadshavare.

Mini Sävja

I projektet Mini Sävja har ungdomsjouren och fritid tillsammans under 2022 erbjudit barn i åk. 4-5 att delta på fritidsskolor på kvällar under vår- och höstterminen. Under dessa kvällar har olika föreningar bjudits in för att låta barnen få prova på olika aktiviteter såsom tennis, dans, teater, rörelsebana, foto och ett besök av brandförsvaret. Föräldrar har också bjudits in till föräldrakvällar och erbjudits föräldrautbildning. Aktiviteterna har engagerat många barn, vid ett öppet söndagstillfälle kom ca 100 barn och vid fritidsskolor på kvällarna har ca 20-25 barn deltagit vid varje tillfälle.

COPE-tonår

Under hösten genomfördes föräldrautbildningen COPE-tonår i Gränby och Sävja. Kursen i Gränby genomfördes i samverkan med Gränby allaktivitetshus och i Sävja var den inom ramen för projekt Mini Sävja. Kursen innehöll åtta träffar i Gränby och sex träffar i Sävja där de deltagande föräldrarna fick utbildning i sju olika strategier att använda i vardagen.

Sociala insatser vid politikerbesök

I samband med att den danska politikern Rasmus Paludan besökte Uppsala under våren arbetade ungdomsjouren med förebyggande sociala insatser i samverkan med polisen, fritid och andra delar av kommunen.

Ungdomsjouren arbetade förebyggande genom samtal med unga dagarna före Paludans besök och fanns även tillgängliga som resurs för bland annat polisen om läget skulle bli oroligt i samband med demonstrationen.

VIDARE LÄSNING

Uppsala ungdomsjours hemsida

<https://www.uppsala.se/ungdomsjour>

Stödcentrum för unga brottsutsatta

<https://www.uppsala.se/stodcentrum>

SSPF-samverkan

<https://www.uppsala.se/kommun-och-politik/sa-arbetar-vi-med-olika-amnen/sa-arbetar-vi-med-socialt-stod-till-unga/sspf--samverkansmodell-mellan-skola-socialtjanst-polis-och-fritid/>

Insatsteamet

<https://www.uppsala.se/kommun-och-politik/sa-arbetar-vi-med-olika-amnen/sa-arbetar-vi-med-socialt-stod-till-unga/nara-samarbete-mellan-myndighet-insatsteam-och-polis/>

Delrapport om projekt Mini Sävja

<https://www.uppsala.se/contentassets/998ab4b4794a427a9793f829c46003ed/12-scen-projekt-mini-savja-delrapport.pdf>

Samverkansinsatser polis/socialtjänst

<https://polisen.se/aktuellt/nyheter/2022/juni/samverkansinsatser-polissocialtjanst-uppsala/>

Film om ungdomsmottagningen

<https://vimeo.com/668320096/f4482ba389>

Medlingsverksamheten

<https://www.uppsala.se/medling>

Samhällsväglare

<https://www.uppsala.se/samhallsvagledare>

Socialarbetare i skolan

<https://www.uppsala.se/kommun-och-politik/sa-arbetar-vi-med-olika-amnen/sa-arbetar-vi-med-socialt-stod-till-unga/socialarbetare-i-skolan/>

Utbildning för tonårsföräldrar

<https://www.uppsala.se/kommun-och-politik/nyheter-och-pessmeddelanden/2022/cope-foraldranutbildning2/>

Film om ungdomsjouren

<https://www.youtube.com/watch?v=K9zHLg0qzQM>

Kontaktuppgifter

 uppsalaungdomsjour@upsala.se

 072-593 63 98

Följ oss på sociala medier!

